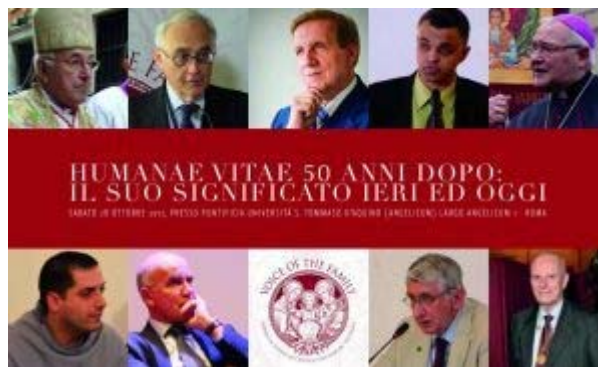

Kongress: Encyklikan *Humanae Vitae* efter 50 år – vad betydde den då och vad betyder den i dag?

Kongress i oktober 2017

På den internationella kongressen som avlöpt den 28 oktober förra året på Påvliga universitetet S:t Thomas av Aquino (Angelicum) på inbjudan av *Voice of the Family* med temat "*Humanae Vitae* efter 50 år – vad har den betytt då och vad betyder den i dag" – inleddes det kommande firandet av Paulus VI:s encyklikas promulgation. Den 25 juli 2018 kommer således dess femtioårsjubileum att firas.

När Kardinal Walter Brandmüller öppnade kongressarbetet betonade han vilket synnerligen gott exempel *Humanae Vitae* är för att ge en trovärdig bild av hur Kyrkans lära överförs i en process som i alla avseenden följer i den påvliga undervisningens spår under 20:e århundradet. Kyrkan visar sig över tid vara trogen sin egen identitet precis som den vuxne alltid liknar barnet han eller hon en gång var i det förflutna.

Historikern och ordföranden för *Society for the Protection of Unborn Children* (SPUC), Roberto de Mattei, talade under den första överläggningen i ett inlägg med rubriken "Encyklikan *Humanae Vitae* i vår tids historiska kontext". Enligt hans uppfattning gör den apostoliska uppmaningen *Amoris Laetitia* intryck av att vara en upprättelse för dem som ifrågasatte *Humanae Vitae* 1968.

Mattei påpekade att man i så fall kan invända att de teologer och pastorer som i dag kritiserar den apostoliska uppmaningen *Amoris Laetitia* av påven Franciskus befinner sig i en situation liknande den som teologer och biskopar i opposition mot *Humanae Vitae* upplevt tidigare. Svaret till denna invändning är faktiskt inte lätt att ge. De misstag katolikerna i opposition begick 1968 bestod inte i att motsätta sig Paulus VI utan i att vägra erkänna Kyrkans bestående undervisning för vilken den tidens påve var talesman. De som i dag motsätter sig *Amoris Laetitia*, som kardinalerna som skrivit brevet *Dubia* och författarna till *Correctio filialis*, har inte intentionen att invända mot påven vars högsta auktoritet de erkänner; men de motsätter sig ett dokument som de anser strida mot Kyrkans tradition.

Efter detta talade den österrikiske filosofen Josef Seifert som instiftat Filosofiska akademien i Liechtenstein. Han tog upp den dramatiska frågan om det moraliskt onda. Varje moraliskt ont, hur litet det än är, går längre i betydelse än det fysiska onda, vilken form det än kan ha.

Vad tjänar det en människa om hon vinner hela världen men förlorar sin själ? Det är detta absolut specifika på moralens område som gör att inget motiv får rättfärdiga en handling som i sig själv moraliskt dålig eller skadlig. Om vi faktiskt kunde rädda hela världen genom en enda omoralisk handling, skulle vi under inga omständigheter ha rätten att utföra den.

Situationsetiken, utilitarismen och konsekvensialismen sätter denna grundläggande sanning som redan Sokrates kände till, "Det är bättre

för en människa att bli utsatt för en orättvisa än att begå den” under skäpan, liksom varje annan princip enligt vilken ändamålet rättfärdigar medlet.

Fader Serafino Lanzetta från teologiska fakulteten i Lugano (Schweiz) betonade att det doktrinära synsättet i *Humanae Vitae* vilar på två undergrävande principer med syfte att gagna artificiella metoder för födelsekontroll men som av Paulus VI förklarats i hela Uppenbarelseperspektivet, nämligen a) den mänskliga kärleken, och b) det ansvarsfulla föräldrskapet.

Den verkligt mänskliga kärleken förenar föräldrarna och gör dem därigenom kapabla att föra livets gåva vidare; denna livets gåva är i sin tur själva uttrycket för den mänskliga kärleken. Detta band är viktigt för att det inte ska finnas någon brytning mellan föreningen och prokreationen. I *Humanae Vitae* förklarar Paulus VI i en känd läromässig utveckling i anslutning till Andra Vatikanconciliet och med en hänvisning till Pius XI:s *Casti Connubi*, att ”varje äktenskaplig akt skall vara öppen för överförandet av livet”. Här förenas kärlekens sanning, det vill säga föreningen, och det som alltid är det första syftet med prokreationen (avlandet av nytt mänskligt liv, övers. anm.)

Föreningen finner sitt fullkomnande i den kärlek som frambringar nytt mänskligt liv; och kärlekens fruktsamhet inympas i sin tur i parets oupplösliga enhet.

Under kongressens eftermiddagsöverläggning, med ordförande i *Human Life International* abbé Shenan Bouquet som moderator, talade först ordföranden i Fondation Lejeune, Jean-Marie Le Méné.

I sitt inlägg tog han upp professor Jérôme Lejeune och hans vision som Påvliga akademins för livet förste ordförande. Le Méné förklarade varför det för oss människor som art är ett metodiskt misstag att se barn som en sak för sig, och den äktenskapliga kärleken också som en sak för sig.

Misstagen i ordningsföljd kan presenteras så här:

- 1 Preventivmetoderna är ett nej till den frukt som är naturlig för den sexuella föreningen mellan man och kvinna, det vill säga, ett barn.
- 2 Befruktning utanför kroppen, det vill säga, en vilja till barn utan den sexuella föreningen mellan man och kvinna.
- 3 Abort, som innebär att bli av med barnet.
- 4 Pornografi, som bryter ner kärleken mellan mannen och kvinnan.

Läkaren, grundaren och ordförande för *National Association of Catholic Families*, Thomas Ward, talade i princip för sin del om föräldrarnas rätt att uppfostra sina barn. Förlusten av föräldrarätten att vara de första lärarna för sina barn har börjat med preventivmedlen och kontraceptionen som en del av skolans undervisning, betonade han. Det som framkallat en metastas som omfattar ungdomsaborter, allmän sjukvård, skola i homosexualitet och indoktrinering i genusteorier; och, så som det hänt i Tyskland, att föräldrar som utövat sin rätt som uppfostrare dömts till fängelse. Vi får inte glömma att föräldrarna måste erkännas som sina barns första uppfostrare, enligt Kyrkans undervisning. Om vi då känner oro för att *Humanae Vitae* möjligen ska revideras, undrar vi om inte det nuvarande pontifikatet egentligen har dragit tillbaka denna Kyrkans undervisning?

Generalsekreteraren för *Fédération Mondiale des Médecins qui Respectent la Vie Humaine*, läkaren Philip Schepens, talade i huvudsak om de demografiska aspekterna och de europeiska ländernas låga födelsetal som medför risk för etnisk befolkningsersättning från afro-asiatiska populationer. Preventivmedlen och kontraceptionen som skiljer den sexuella akten från dess avlande, prokreativa funktion, förändrar akten till att ge njutning utan ansvar och berövar den mänskliga arten dess framtid.

John Henry Westen, medgrundaren och chefredaktören till *Lifesitenews* talade på samma tema: *Omstörtandet av Magisterium - "auktoriserandet" av det inneboende onda i Kyrkans hjärta*. En dramatisk förändring av det katolska moralparadigmet i sexualfrågorna har registrerats de senaste åren under det nuvarande pontifikatet. De mer "sekulära" tar emot tingens nya ordning med entusiasm, säger de.

Det saknas inte exempel på prelater som i viktiga frågor, som kommunion till frånskilda omgifna, ändrat uppfattning. Efter *Amoris Laetitia* har det svängt om från negativt till positivt. Det man nu ser är ett försöka att läsa om *Humanae Vitae* i ljuset av *Amoris Laetitia*, vilket riskerar att skapa mer förvirring, till exempel när det gäller preventivmedel och kontraception, som i vissa fall skulle kunna "komma undan" som ett mindre ont. Det är vad som sker om läran om "*intresece malum*" överges till förmån för det egna samvetets primat. Enligt Westens åsikt är det påvens egna ord, yttrade vid flera tillfällen, som ger upphov till dessa nya tolkningar. Familjen är kommunion för mission och familjens särskilda mission är att föra livet vidare från generation till generation.

Bland andra personligheter som deltagit i arbetet nämns ärkebiskopen Carlo Maria Viganò, tidigare apostolisk nuntie i USA och rektor för påvliga universitetet S:t Thomas av Aquino.

Efter talen gavs tillfälle till frågor och svar inför en stor publik av trehundra forskare, präster, ungdomar och representanter för Pro Life rörelser som kommit från världens alla hörn. (av Tommaso Monfeli). Översättning till svenska, Göran Fäldt, i april 2018.

<http://www.correspondanceeuropeenne.eu/2017/11/10/congres-lencyclique-humanae-vitae-50-ans-apres-sa-signification-hier-et-aujourd'hui/>